

MÄNTYLÄN PÄIVÄKODIN
VUOSISUUNNITELMA
~~toimikausi 2022-2023~~

Lapsuuden itseisarvo
Ihmisenä kasvaminen
Lapsen oikeudet
Yhdenvertaisuus, tasa-arvo ja moninaisuus
Perheiden monimuotoisuus
Terveellinen ja kestävä elämäntapa

Varhaiskasvatuksen tehtävä

Varhaiskasvatuksen tehtävä on edistää lasten kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä ja oppimista yhteistyössä huoltajien kanssa. Varhaiskasvatus edistää lasten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta ja ehkäisee syrjäytymistä. Varhaiskasvatuksessa opitut tiedot ja taidot vahvistavat lasten osallisuutta sekä aktiivista toimijuutta yhteiskunnassa. Lisäksi varhaiskasvatus tukee huoltajia kasvatustyössä sekä mahdollistaa heidän osallistumisensa työelämään tai opiskeluun.

Sisällys

KAJAANI SUUNTA TULEVAISUUTEEN KOLMELLA TEEMALLA	4
Elinvoima ja osaaminen - Menestyvä kaupunki.....	4
Lapset ja nuoret - Lasten ja nuorten kaupunki	4
Kestävä kehitys - Resurssiviisas luontokaupunki	5
LAADUNARVOINTIKYSELYSTÄ NOUSSEET VAHVUUDET JA KEHITTÄMISKOHTEET	6
Suunnitelma huoltajien osallisuuden lisäämiseksi.....	7
Suunnitelma kiusaamisen ehkäisemisestä ja tiedottamisesta.....	8
Leikki.....	9
PEDAGOGISEN TOIMINNAN VIITEKEHYS.....	10
Varhaiskasvatuksen arvoperusta	11
TIIMISOPIMUS	15
Yhteistyösuunnitelma veon kanssa.....	17
Leikki.....	18
Pedagoginen dokumentointi.....	20
Tunne- ja vuorovaikutustaidot, sekä sensitiivisyys	22
Arviointi	24
Monilukutaito ja tieto- ja viestintätekniinen osaaminen.....	26
LAAJA-ALAINEN OSAAMINEN	34
AJATTELU JA OPPIMINEN	34
KULTTUURINEN OSAAMINEN, VUOROVAIKUTUS JA ILMAISU	34
ITSESTÄ HUOLEHTIMINEN JA ARJEN TAIDOT	34
OSALLISTUMINEN JA VAIKUTTAMINEN	35
MONILUKUTAITO JA TIETO- JA VIESTINTÄTEKNINEN OSAAMINEN	35
(kirjataan erilliselle sivulle).....	35

KAJAANI SUUNTAA TULEVAISUUTEEN KOLMELLA TEEMALLA

Elinvoima ja osaaminen - Menestyvä kaupunki
”Olemme kiinnostava kaupunki kotimaisille ja ulkomaisille osaajille. Opiskelijat hakeutuvat Kajaaniin.” Mitä tarkoittaa varhaiskasvatuksessa: - Tarjoamme työ- ja harjoittelupaikkoja varhaiskasvatuksessa - Varhaiskasvatuspalvelumme ovat joustavia ja vastaavat kysyntään - Varhaiskasvatus on laadukasta – varhaiskasvatuskunta 2021 - Teemme yhteistyötä eri oppilaitosten kanssa - Kehitämme ohjausosaamistamme opiskelijoiden suhteen - Olemme näkyvästi esillä sosiaalisessa mediassa – näkyvyyden ja vetovoiman lisääminen Näin toimimme: - Otamme opiskelijoita ryhmiin, Ruusulaan jo sovittu KAO:n kanssa - Sinelässä ja Minttulassa otetaan facebook haltuun, päivityksiä laitetaan

Lapset ja nuoret - Lasten ja nuorten kaupunki
”Edistämme lasten ja nuorten turvallisuutta sekä yhteisöllisyyttä. Nuorilla on mielekästä tekemistä. Lasten ja nuorten on hyvä kasvaa Kajaanissa.” Mitä tarkoittaa varhaiskasvatuksessa?: - Lasten osallisuus ja sen kehittäminen pitkäaikainen painopistealue - Positiivinen pedagogiikka ja hyvän huomaaminen - Lapsella oikeus tarvitsemaansa tukeen - Henkilökunnalla sensitiivinen työote - Varhaiskasvatuksessa lapsella turvallinen kasvuympäristö, jossa nollatoleranssi kiusaamiselle Näin toimimme - Osallisuus huomioidaan kaikessa toiminnassa - Lasten toiveet otetaan suunnittelussa huomioon - Lapsen tarvitsema tuki keskustellaan ryhmässä, huoltajien kanssa ja kirjataan vasaun - Puhumme toisillemme ja lapsille ystävällisesti - Kiireetön arki

Kestävä kehitys - Resurssiviisas luontokaupunki

”Käytämme resurssejamme harkitusti, hyvinvointia ja kestävää kehitystä edistävästi.”

Mitä tarkoittaa varhaiskasvatuksessa?:

- Kierrätämme tavaroita ja huonekaluja eri yksiköiden/ryhmien välillä
- Pyrimme hankkimaan kestäviä ja korjattavia tavaroita
- Hyödynnämme kierrätys- ja luonnonmateriaalia
- Minimoimme ruokahävikkiä – harjoittelu lasten kanssa
- Kierrätämme yhdessä lasten kanssa
- Käytämme kirjastoa monipuolisesti
- Luonto on yksi oppimisympäristömme
- Hyödynnämme kaupungin eri tiloja toiminnassamme

Näin toimimme:

-Kirjastoauto kahden viikon välein sekä kirjastokäynnit

-Retket lähiympäristöön

LAADUNARVOINTIKYSELYSTÄ NOUSSEET VAHVUUDET JA KEHITTÄMISKOHTEET

Yksikkömme vahvuudet
Henkilökunta on helposti lähestyttävää Henkilöstö on ammattitaitoista
Näin toimimme + tarkennus tiimiin: Osallistutaan koulutuksiin Kohtaamme lasten huoltajat tasapuolisesti
Arviointi

Yksikkömme kehittämiskohteet
Mahdollisuus tutustua päiväkodin vuosisuunnitelmaan
Näin toimimme + tarkennus tiimiin: Tuomme paremmin esille vanhempien mahdollisuuden tutustua vuosisuunnitelmaan Esimerkiksi vanhempainilloissa, vasukeskusteluissa ja esim. What's up-ryhmissä
Arviointi

LAADUNARVIOINTIKYSELYSTÄ NOUSSEET YHTEISET KEHITTÄMISKOHTEET

Suunnitelma huoltajien osallisuuden lisäämiseksi - Miten kerätään mielipiteitä/ajatuksia/toiveita, kyselyt, vanhempainillat, ja niin edelleen? - Onko huoltajilla taitoja/osaamista, joita voidaan vakassa hyödyntää?
Näin toimimme + tarkennus tiimiin -sähköinen kysely vanhemmille syksyllä -vanhempainilta 15.11.2022 -vanhempien toiveiden kysely vasu-keskusteluissa
Arviointi

LAADUN ARVIOINNISTA NOUSSEET YHTEISET KEHITTÄMISKOHTEET

Suunnitelma kiusaamisen ehkäisemisestä ja tiedottamisesta: - Miten kiusaamista ehkäistään? - Miten toimintatavoista tiedotetaan huoltajia? - Miten ryhmässä esiintyvistä kiusaamistilanteista informoidaan huoltajia?
Näin toimimme + tarkennus tiimiin -tunnetaitokasvatus -leikeissä harjoitellaan vuorovaikutustaitoja, kaveritaitoja -opetellaan kauniita käytöstapoja -keskustelut lasta hakiessa -vasu keskustelussa käydään läpi kiusaamisasiaa
Arviointi

LAADUN ARVIOINNISTA NOUSSEET YHTEISET KEHITTÄMISKOHTEET

Leikki - Miten huomioimme leikin mahdollisuudet, osallisuuden ja inklusion huomioiminen leikissä, aikuisen rooli
Näin toimimme + tarkennus tiimiin -päivittäin leikkiaikaa -taataan leikkirauha; jakamalla tiloja, rajaamalla leikkitilaa, aikuinen leikkii mukana ja tuo uusia ideoita leikkiin -joustavat pienryhmät; huomioidaan kaverisuhteet, harjoitellaan leikkimään eri kavereiden kanssa -lasten kiinnostuksen mukaan tuodaan erilaisia leikkimateriaaleja ryhmätilaan -aikuinen tukee lasten välistä vuorovaikutusta -kuvalliset leikkitaulut; leikin valitseminen, leikin sisältö
Arviointi

PEDAGOGISEN TOIMINNAN VIITEKEHYS

Kuva: Opetushallitus

Varhaiskasvatuksen arvoperusta

Lapsuuden itseisarvo

Esimerkkejä miten arvo näkyy toiminnassa:

- Osallisuus huomioidaan jokaisen kohdalla kaikessa
- Kohtaamme jokaisen lapsen yksilöllisesti
- Henkilökunta kiinnittää huomiota siihen, että puhuu lapsista tasa-arvoisesti
- Lasten oman kulttuurin arvostaminen ja kannustamme lapsia luomaan itse omaa kulttuuriaan

Miten arvo näkyy toiminnassamme:

- lapsen kiinnostuksen kohteet huomioidaan toiminnan suunnittelussa
- kuunnellaan lapsen toive ja autetaan sen toteuttamisessa
- kuvien käyttö osallisuuden tukena arjessa ja ympäristössä
- hyväksymme lasten erilaisuuden

Ihmisenä kasvaminen

Esimerkkejä miten arvo näkyy toiminnassa:

- Ryhmän säännöt tehdään yhdessä lasten kanssa ja kuvitetaan
- Kaikkiin kiusaamistilanteisiin puututaan, tilanne käydään läpi ja huoltajia tiedotetaan
- Hyvät käytöstavat – aikuisen esimerkki
- Positiivinen pedagogiikka
- Kaveritaitojen kehittäminen
- Tunnetaitojen vahvistaminen – vuorovaikutusleikkejä
- Auta minua tekemään itse ja tue minua löytämään erilaisia ratkaisuja
- Huomaa hyvä!

Miten arvo näkyy toiminnassamme:

- vahvuuksien huomioiminen
- jokaisen lapsen yksilöllinen oppiminen, kasvu ja kehitys ovat pohjana toiminnalle
- arvostetaan lapsen sen hetkistä kehitystä ja tuetaan lasta

Lapsen oikeudet

Esimerkkejä miten arvo näkyy toiminnassa:

- Lapsen oikeus tulla hyväksytyksi ryhmässä juuri sellaisena kuin on
- Elämme tässä hetkessä
- Osallisuus
- Turvallisuus: fyysinen, psyykkinen, sosiaalinen
- Leikki on lapsen oikeus – leikin havainnointi
- Aikuinen edistää leikkiä muokkaamalla oppimisympäristöä yhdessä lasten kanssa
- Aikuinen läsnä vastaamassa lasten tarpeisiin
- Kaveritaidot ja ryhmäytyminen

Miten arvo näkyy toiminnassamme:

- lapsen oikeus kiireettömiin hetkiin
- yksilölliset tarpeet huomioidaan toiminnassa päivittäin
- jokainen tulee kuulluksi, nähdyksi ja kohdatuksi päivittäin
- alle 3-vuotiaille huomioidaan oma päivärytmi
- oikeus vapaaseen leikkiin ja oikeus valita tekeminen
- leikin kunnioittaminen

Yhdenvertaisuus, tasa-arvo ja moninaisuus

Esimerkkejä miten arvo näkyy toiminnassa:

- Henkilökunta toimii sukupuolisensitiivisesti ja hyväksyy kaikki lapset taustasta riippumatta
- Kaikki lapset saavat osallistua kaikkeen toimintaan
- Toiminnassa hyväksytään erilaiset tavat tehdä
- Jos lapsi ei saa osallistua uskonnolliseen toimintaan, järjestetään vastaavaa toimintaa
- Huomioidaan ruokarajoitteet
- Oikeus saada tietoa omalla kielellä
- Käytämme laajasti eri kommunikaatiokeinoja
- Pedagoginen dokumentointi yksilö- ja ryhmätasolla
- Autamme lasta tulemaan kuulluksi (piirtäminen, sadutus, kuvaaminen, videointi jne.)

Miten arvo näkyy toiminnassamme:

- syrjintään puuttuminen ja sen ehkäiseminen
- jokainen nähdään lapsena taustoista riippumatta
- lasten tasa-arvoinen kohtelu ei tarkoita ”kaikille kaikkea yhtä paljon” vaan huomioidaan yksilölliset tarpeet ja vahvuudet. Toimintaa suunnitellaan ja toteutetaan sen pohjalta

Perheiden monimuotoisuus

Esimerkkejä miten arvo näkyy toiminnassa:

- Otamme selvää kulttuurista, tavoista arvoista jne. perheeltä itseltään
- Tehdään näkyväksi erikieliset lapset esimerkiksi ryhmän seinälle toivotuksia eri kielillä
- Kunnioitetaan ja hyväksytään kaikenlaiset perheet
- Huomioidaan perheiden tarpeet ja toiveet esimerkiksi katsomuksellisista asioista
- Perheiden asioinnissa käytetään tarvittaessa tulkkia
- Huomioidaan erilaiset teemapäivät, esimerkiksi läheisen päivä

Miten arvo näkyy toiminnassamme:

-arvostetaan ja kunnioitetaan perheiden erilaisuutta, kulttuuria ja tapaa kasvattaa lasta

Terveellinen ja kestävä elämäntapa

Esimerkkejä miten arvo näkyy toiminnassa:

- Lapsia ohjataan terveyttä ja hyvinvointia edistävään elämäntapoihin keskustelemalla, lukemalla kirjallisuutta, draaman avulla, vastaamalla kysymyksiin ikätasoisesti jne.
- Kierrättäminen – lapset + henkilökunta
- Hävikin seuraaminen
- Suositaan aineettomia lasten lahjoja
- Terveellinen ruoka, liikunta ja lepo
- Säännöllinen päivärytmi
- Opetellaan sosiaalisia taitoja: pyritään ehkäisemään syrjäytymistä
- Siisteyskasvatus
- Lähiympäristöön tutustuminen, retkeily, ympäristön suojelu
- Esteettisyys oppimisympäristöissä

Miten arvo näkyy toiminnassamme:

-luonnonmateriaalien hyödyntäminen

-yksilöllisyys lepoajoissa pienillä

-opetellaan yhdessä maistelemaan monipuolisesti erilaisia ruokia

-liikuntaa säännöllisesti ohjatusti ja vapaasti

TIIMISOPIMUS

TIIMIN NIMI:

TIIMIN JÄSENET:

TIIMIN VETÄJÄ:

TIIMIN JÄSENTEN VASTUUALUEET:

TIIMIN KÄYTÄNTEET, SOPIMUKSET JA YHTEISET PELISÄÄNNÖT:

TIIMIN KEHITTÄMISKOHTEET

Kehittämiskohde 1 + arviointi
Kehittämiskohde 2 + arviointi
Kehittämiskohde 3 + arviointi

MITEN TIIMISSÄ HUOLEHDITAAN JA YLLÄPIDETÄÄN TYÖHYVINVOINTIA

--

Yhteistyösuunnitelma veon kanssa

Veon kanssa sovitut yhteistyökäytännöt ja toimintamallit

VEO vierailee ryhmissä pyynnöstä, sekä tuettujen lasten palavereissa. Esiopetuksessa hän vierailee säännöllisesti.

VEOjen kanssa pidetään myös pedatiimit kolme kertaa toimikaudessa.

Arvio yhteistyön toteutumisesta

Leikki

Esim. Leikin havainnointi, aikuisen rooli leikissä (ohjaus, havainnointi, rikastaminen, leikkijä jne.), pitkäkestoisen leikin mahdollistaminen, lelujen saatavuus (yhteiskäyttö, kuvitettu mahdollisuudet), oppimisympäristöjen kehittäminen, lapset mukaan lelujen tilaamiseen, omien leujen mahdollisuus, leikin lisääminen kaikkiin hetkiin, juonnellinen leikki, pitkäkestoisen leikin mahdollisuus, leikkimahdollisuudet ulkona, lähiympäristön hyödyntäminen.

Näin toimimme:

Leikkiin varataan aikaa päivittäin. Aikuisen tehtävä on mahdollistaa lapsille leikkiaika, -paikka ja

-välineet. Aikuinen havainnoi leikkiä, ohjaa sitä, osallistuu leikkiin.

-leikkipäivät säännöllisesti joka päiväisen leikin lisäksi

-leikinohjaustaulut ryhmätiloissa

-leikkirauhan takaaminen, leikin suunnittelu, leikkitilojen jakaminen ja rajaaminen

-käytetään lähiympäristön leikki mahdollisuuksia säännöllisesti

-leikkiin tuodaan materiaaleja ja välineitä ja aikuinen kehittää leikin juonta yhdessä leikkimällä lasten kanssa

Miten osallisuus huomioidaan?

Lasten toiveet, leikki-ideat, leikkiympäristöjen luominen / muokkaaminen huomioidaan suunnittelussa.

Lasten mielenkiinnon kohteet otetaan myös huomioon suunnittelussa.

-lasten kaverisuhteita tuetaan mm. joustavin ryhmittelyin

Toimintatapojen tarkennus tiimiin:

Arviointisuunnitelma + arviointi

Pedagoginen dokumentointi

Esim. lasten vasut arjen työkaluksi, lapsikohtaisen materiaalin kerääminen (kansio, sähköinen kansio, vihko jne.), kirjaaminen, videointi, valokuvaaminen, haastattelut, aikuisten havainnot, keskustelut, lasten osallisuus, aikaa ihmettelylle, aikaa pohdinnalle, esille asiat joita ollaan jo tehty, pedagoginen dokumentointi kaikkien vastuulla, arjen tilanteiden dokumentointi + tiimipalavereissa dokumenttien hyödyntäminen, jatkuvuus, vasujen koontilomake käyttöön, käsitteen ”pedagoginen dokumentointi” avaaminen kaikille.

Näin toimimme:

Kuvia otetaan ryhmissä padilla, jolloin niistä voidaan tehdä jokaiselle lapselle oma kansio, jota esitellään vanhemmille vasu- keskustelussa. Toimintaa myös videoidaan. Näitä videoita ja kuvia hyödynnetään myös tiimipalavereissa toiminnan suunnittelussa ja arvioinnissa.

- opetellaan käyttämään vasujen koontilomakkeita.
- opetellaan tekemään ja käyttämään google drive-kansiota
- valokuvataan toimintaa ja liitetään kuvia oppimisen puihin

Miten osallisuus huomioidaan?

- lapsi kuvaa mielenkiinnon kohteitaan
- lapsen haastattelut
- pysähdytään kuuntelemaan, ihmettelemään, pohtimaan lasta koonnostavia asioita

Toimintatapojen tarkennus tiimiin

Arviointisuunnitelma ja arviointi:

Tunne- ja vuorovaikutustaidot, sekä sensitiivisyys

Esim. Vahvuusvaris + muut positiivisen pedagogiikan materiaalit, Piki-materiaali, draama (pöytäteatteri, esitykset, käsinuket jne.), asioiden käsittely silloin kun asia on ajankohtainen, tunnemittarit, vahvuudet toiminnan keskiössä, myönteisen palautteen antaminen lapsille ja aikuisille, vahvuuksien säännöllinen läpikäynti, ystävällisten tekojen kerääminen, lapsi apuopeksi (itsetunnon ja rohkeuden vahvistaminen), Fanny-kirjat, aikuisen malli, tunteiden sanoittaminen, toiminnan ennustettavuus

Näin toimimme:

- myönteisen palautteen antamien lapsille sekä aikuisille; aikuinen mallittaa omalla käytöksellään hyviä vuorovaikutustaitoja ja sensitiivisyyttä
- tunnekuvat
- kirjallisuus
- käsitellään asiat, kun ne ovat ajankohtaisia
- sanoitetaan lapsen vahvuuksia hänen itsensä ja muiden kuullen

Miten osallisuus huomioidaan?

- lapset harjoittelevat tunnistaman ja nimeämään tunteita
- apuopena ja ruoka-apulaisena toimiminen
- muut pienet tehtävät
- vuorovaikutusleikit mm. satuhieronta

Toimintatapojen tarkennus tiimiin

Arviointisuunnitelma ja arviointi:

Arviointi

Esim. peukuttaminen, vihreä/punainen merkki, tunnehyrrä (Oppi ja Ilo), tunnemittarit, kuvat, muistot näkyviksi, keskustelut lasten kanssa, lasten ideat näkyviksi, numeroarvioinnin harjoittelu, huoltajien palautteen käsittely ja huomiointi, oman työn videointi ja arviointi, arviointimateriaalin hyödyntäminen (esim. Parrila), lapset mukaan videoidun materiaalin arviointiin, lapsen kanssa tekeminen ”pilkotaan” ja arvioidaan, omat kyselyt (esim. Google Forms), saduttaminen, lapsen aito kuunteleminen, arviointia jokaiseen tiimipalaveriin, itsearviointilomakkeen käyttö, toimintakulttuurin kehittämistavat

Näin toimimme:

- Google Forms kysely vanhemmille syksyllä
- kuvia otetaan lasten toiminnasta, kuvia näytetään vanhemmille vasukeskusteluissa
- peukuttaminen
- eskarilaisten ”päiväkirja” lasten toiminnasta
- lasten haastattelut, saduttaminen
- oman työn videointi ja arviointi, tiimissä arvioidaan tiimin toimintaa
- lapsen aito kuunteleminen

Miten osallisuus huomioidaan?

- lapsilta kysytään palautetta toiminnasta, heidän mielipiteensä on arvokasta ja toimintaa suunnitellaan lasten toiveita ja mielenkiinnon kohteita kunnioittaen

Toimintatapojen tarkennus tiimiin

Arviointisuunnitelma ja arviointi:

Monilukutaito ja tieto- ja viestintätekneninen osaaminen

Esim. harjoitellaan kriittistä lukutaitoa, keskustellaan ikärajoista, tartutaan lasten aloitteisiin, huolehditaan lasten tietosuojasta, tutustutaan lasten digitaaliseen maailmaan, tarjotaan vain ikätasoon sopivaa sisältöä, laitteet lasten saatavilla, laitteiden toimivuuden varmistaminen, työskentelyasennot, äänenvoimakkuus, näytönkirkkaus, tiedonhaku yhdessä lapsen kanssa, arjen teknologiaan tutustuminen, kuvien ja videoiden hyödyntäminen, medialukutaito, myönteinen suhtautuminen digitaalisiin ympäristöihin, digitaalisten ympäristöjen hyödyntäminen lasten osallisuuden vahvistamisessa, henkilöstön osaaminen, laitehuolto yhdessä lasten kanssa, tutustutaan näppäimistöön ja yleisimpiin symboleihin, käyttö osana oppimisen tukea, sovelluksiin tutustuminen, pedagoginen dokumentointi

Näin toimimme:

- opetellaan oikea tapa käyttää laitteita
- esikoululaisten kanssa keskustellaan peleistä ja pelien ikärajoista
- tiedon hakua yhdessä lasten kanssa
- laitteet ovat lasten saatavilla

Miten osallisuus huomioidaan?

- lapset voivat kuvata itse mielenkiinnon kohteita
- tabletteja voi käyttää peleihin ja leikeihin esim. kuvasuunnistus

Toimintatapojen tarkennus tiimiin

Arviointisuunnitelma ja arviointi:

OPPIMISEN ALUEET

-soitti ILMAISUN MONET MUODOT ineet

OPPIMISEN ALUEET

KASVAN, LIIKUN JA KEHITYN

Ruusula

-ruoka kasvatus päivittäin

-kuivaksi opettelu

-lepohetket

-salipäivä

-liikkuva varhaiskasvatus (kahden viikon välein vaihtuvat liikuntavälineet)

OPPIMISEN ALUEET

KIELTEN RIKAS MAAILMA

Ruusula

-kirjastoauto vuoro 6 viikon välein

-esineiden nimeäminen

-asioiden sanoittaminen

-yhteiset satuhetket

-joka kuukausi uusi laulu

OPPIMISEN ALUEET

MINÄ JA MEIDÄN YHTEISÖMME

Ruusula

- yhdessä leikkimisen harjoittelu (oman vuoron odottaminen, toisten huomioon ottaminen ja lelujen jakaminen)
- sääntöjen noudattamisen harjoittelu
- jokainen on yhtä tärkeä ja tulee huomioiduksi

OPPIMISEN ALUEET

TUTKIN JA TOIMIN YMPÄRISTÖSSÄNI

Ruusula

- retket lähiympäristöön
- ympäristön ja esineiden tutkiminen
- lelujen vaihtaminen/lainaaminen toisista osastoista

LAAJA-ALAINEN OSAAMINEN

AJATTELU JA OPPIMINEN

Näin toimimme + tarkennus tiimiin

KULTTUURINEN OSAAMINEN, VUOROVAIKUTUS JA ILMAISU

Näin toimimme + tarkennus tiimiin

ITSESTÄ HUOLEHTIMINEN JA ARJEN TAIDOT

Näin toimimme + tarkennus tiimiin

OSALLISTUMINEN JA VAIKUTTAMINEN

Näin toimimme + tarkennus tiimiin

MONILUKUTAITO JA TIETO- JA VIESTINTÄTEKNINEN OSAAMINEN

(kirjataan erilliselle sivulle)